

Z TREVISA DO BRTNICE

Tematické okruhy a exponáty – bannery a vitríny

BANNER 1: Tajemné počátky rodu

Text o různých tradicích o původu rodu Collaltů.

Obrázky: sv. Prosdocimo – reliéf z baziliky sv. Justiny v Padově (foto), nejstarší rodová listina od italských králů Berengara II. a jeho syna Adalberta (958/959; foto).

VITRÍNA 1:

- **1.1.** Jacopo Zabarella ml.: Merovea... (tisk, MZA, knihovna Collaltů)
- **1.2.** Linea recta Antonia Rambalda Collalta 1729 (Genealogia recte imperturbateque linee..., příležitostný tisk, kolorovaný mědiryt s četnými rukopisnými přípisky, MZA, několik exemplářů v RA Collaltů a knihovně Collaltů) (viz Zdeněk Kazlepka: *Virtu et Fortuna. Tištěná genealogie italského šlechtice Antonia Rambalda hraběte Collalto e San Salvatore*, Bulletin Moravské galerie v Brně, č. 61, 2005, Brno 2005, s. 105–114).
- **1.3.** tištěný rodokmen Collaltů z roku 1729 (příležitostný tisk, mědiryt, MZA, mnoho exemplářů jako příloha předchozího díla i samostatně)

BANNER 1a (obrazový):

- **1.4.** překreslený rodokmen Collaltů z počátku 19. století

BANNER 2: Úředníci, leníci nebo poddaní císaře?

Text o charakteru říšské vlády v Itálii a o poměru (severo-)italské šlechty k římským králům a císařům. Stručné zhodnocení vztahů Collaltů k římským králům a císařům od Oty I. až po Zikmunda s výhledem do doby Maxmiliána I.

Obrázky: dvě mapy říšské Itálie 10.–13. století (biskupství, hrabství, rané komuny), resp. 14.–15. století (formování teritoriálních států a expanze Benátek), případně nějaké dobové vyobrazení vztahující se k římským jízďám či milánským korunovacím římskoněmeckých králů (může jít o ilustrované kroniky, nástěnné malby atd.).

VITRÍNA 2

- **2.1.** foto listiny Oty III. z roku 994 (orig., SOkA Rokycany)
- **2.2.** listina Jindřicha VI. z roku 1191 (orig., MZA, RA Collaltů)
- **2.3a–b.** listina Jindřicha VII. z roku 1312 (orig., MZA, RA Collaltů, a v SOkA Rokycany)

VITRÍNA 3

- **2.4.** listina Friedricha III. Sličného z roku 1317 (orig., MZA, RA Collaltů)

- **2.5.** listina Karla IV. z roku 1358 (orig., MZA, RA Collaltů)
- **2.6.** list Alžběty Pomořanské z roku 1366 (orig., MZA, RA Collaltů)

BANNER 3: Od hrabat z Trevisa k hrabatům z Collalta a San Salvatore

Text: Hraběcí vláda Collaltů v Trevisu a okolí, jejich vztah k místnímu biskupovi a formující se městské komuně, budování panství na střední Piavě, zisk Collalta a San Salvatore, postupný přesun těžiště rodu do této oblasti.

Obrázky: Treviso (ev. nějaká historická veduta, nebo alespoň fotografie), zřícenina hradu Collalto (foto), hrad San Salvatore (stav před rokem 1917 i dnešní stav, foto), náhrobek Rolanda Collalta v kapli hradu San Salvatore (foto).

VITRÍNA 4:

- **3.1.** Soupis úředníků komuny Treviso ve 30. letech 14. století (perg., MZA, RA Collaltů; velký formát!)

VITRÍNA 5:

- **3.2.** notářský instrument obsahující opis staršího notářského instrumentu o zisku San Salvatore roku 1245 (perg. notářský instrument, MZA, RA Collaltů)
- **3.3.** Testament hraběte Rambalda VIII. (perg. notářský instrument, MZA, RA Collaltů)
- **3.4.** Řád posádky hradu Collalto (perg., MZA, RA Collaltů)

BANNER 4: Světci, duchovní a patroni církve

Texty: Úcta ke sv. Prodocimovi z Padovy, jenž měl podle tradice pokřtít prvního hraběte z Trevisa, lokální úcta rodové svěťce, bl. Juliány di Collalto; duchovní z řad Collaltů; rodové kláštery, kostely a kaple.

Obrázky: ruina kláštera Sant'Eustachio di Nervesa (foto), klášter Santa Maria di Follina (foto), býv. klášter Santi Biagio e Cataldo v Benátkách (dobová kresba), farní kostel v Suseganě a jeho výzdoba (foto).

VITRÍNA 6:

- **4.1.** Listina Ludovica, generálního vikáře biskupa z Padovy, pro Roberta Collalta z roku 1365 (orig., SOkA Rokycany)
- **4.2.** listina kardinála Guida pro Roberta Collalta z roku 1351 (orig., SOkA Rokycany)
- **4.3.** listina Evžena IV. pro Manfreda a Antonia Collalta z roku 1438 (orig., SOkA Rokycany)
- **4.4.** listina Lva X. pro Manfreda Collalta z roku 1515 (orig., SOkA Rokycany)

BANNER 5: Ve znamení Republiky sv. Marka

Text: Expanze Benátek na pevninu, zisk Trevisa a vztahy Collaltů k republice po této události, specifický status Collaltů po dobytí severovýchodní Itálie Benátkami (ca. 1420), uznání lenní svrchovanosti Benátek nad državami Collaltů v roce 1481, zapsání Collaltů do benátské Zlaté knihy.

Obrázky: Benátky (foto nebo nějaká veduta, ideálně náměstí sv. Marka s dóžecím palácem), případně originál Zlaté knihy se zápisem Collaltů – pokud by se podařilo sehnat foto.

VITRÍNA 7:

- **5.1a-b.** dvě ducale dóžete Andrei Contariniho ze 70. let 14. století (orig., MZA, RA Collaltů)
- **5.2.** lenní investitura z roku 1481 (orig., MZA, RA Collaltů)
- **5.3.** ducale z roku 1530 o právu lovu na collaltovských panstvích (orig., MZA, RA Collaltů)

BANNER 6: Kauza Kašpar Šlik: Pocházel císařský kancléř z rodu Collalto?

VITRÍNA 8:

- **6.1.** originál listiny o povýšení do stavu svobodných pánů z 16. 7. 1422 (domnělý orig., SOA Zámorsk, RA Šliků)
- **6.2a-b.** originál a opis falza listiny o povýšení do hraběcího stavu (domnělý orig., SOA Zámorsk, RA Šliků; kop. MZA, RA Collaltů)

BANNER 7: Renesanční kondotiér a kavalír: Collaltino di Collalto

Text: Osobnost Collaltina v kontextu doby, básnické dílo a vztah k básnířce Gaspare Stampě.

Obrázky: Paolo Veronese – Collaltino di Collalto (původně zámek v Uherčicích, dnes v Jaroměřicích nad Rokytnou), vydání veršů Gaspar Stampy z roku 1554 nebo z roku 1738 (nebude-li druhé vydání vystaveno přímo mezi exponáty).

VITRÍNA 9

- **7.1.** listina krále Jindřicha II. Francouzského pro Collaltina Collalta z roku 1549 (orig., SOkA Rokycany)
- **7.2.** verše Gaspar Stampy, vydání z roku 1738 (MZA, knihovna Collaltů)
- **7.3.** testament Collaltina Collalta (orig. not. instrument, MZA, RA Collaltů)

BANNER 8: Císařský generál a dobrodruh: Rambaldo XIII. di Collalto

Text: Vojenská kariéra Rambalda XIII. ve službách Habsburků, jeho zapojení do války proti Turkům i do třicetileté války, územní zisky na pobělohorské Moravě.

Obrázky: zámek Brtnice (foto), případně býv. paulánský klášter v Brtnici, nějaká vhodná dobová ilustrace habsburských vojsk ve třicetileté válce.

VITRÍNA 10:

- **8.1.** testimoniál generála Giorgia Basty o zásluhách Rambalda Collalta v boji proti Turkům (orig., MZA, RA Collaltů)
- **8.2a-c.** korespondence s Albrechtem z Valdštejna (orig. Valdštejnových listů, MZA, RA Collaltů)
- **8.3.** udělení Řádu zlatého rouna Rambaldovi (orig., MZA, RA Collaltů)

VITRÍNA 11:

- **8.4.** suplika Rambalda XIII. k císaři Ferdinandovi II. na koupi konfiskovaného panství Brtnice z roku 1622 (orig., MZA, RA Dittrichštejnů)
- **8.5.** kupní smlouva na Brtnici z roku 1623 (orig., MZA, RA Collaltů)
- **8.6.** udělení místa na moravském zemském sněmu v lavici knížat z roku 1628 (orig., MZA, RA Collaltů)

Celkem 37 popsaných exponátů v 11 vitrínách; z toho 35 autentických archiválií a dvě fotografie archiválií (listina 994, kop. genealogického stromu z počátku 19. stol.).